

ת"פ (חיפה) 3722-05-22 - מדינת ישראל נ' פלוני

ת"פ (חיפה) 3722-05-22 - מדינת ישראל נ' פלוני ואח'מחוזי חיפה

ת"פ (חיפה) 3722-05-22

מדינת ישראל

נגד

1. פלוני

ע"י ב"כ עו"ד גב' אסלאם סרוג'י

2. פלוני

בית המשפט המחוזי בחיפה

[23.09.2024]

כבוד השופט דניאל פיש

גזר דין

(בעניין נאשם מס' 1)

1. הנאשם 1 הורשע על פי הודאתו בסיכון חיי אנשים בנתיב תעבורה לפי סעיף 332 (2) לחוק העונשין.

התשל"ז-1977.

2. על פי כתב האישום המתוקן שהוגש במסגרת ההסדר, בין הנאשם 1 לבין הנאשם 2 קיימת היכרות מוקדמת על רקע עבודתו של נאשם 2 בתמרה. ביום 22.4.22 סמוך לשעה 16:30, נהג הנאשם 1 ברכב מסוג קנגו שבבעלות אחיו והוא הסיע את הנאשם 2 מתמרה לכיוון שפרעם. באותו זמן שני שוטרים שנהגו בניידת סמויה הבחינו בנאשם 1 כאשר הוא אוחז בטלפון נייד על גלגל ההגה והם סימנו לו לעצור. הנאשמים החלו בנסיעה מהמקום כשהם מאיצים את מהירות הרכב והחלו במנוסה לכיוון צומת אבליים. הנאשם 2 במהלך הנסיעה עודד את הנאשם 1 שלא לעצור, והנאשם 1 נהג ברכב באופן מסוכן, וכשהם הגיעו לצומת אבליים פנו ימינה לכביש 781 ואז בכיכר פנו שמאלה לכיוון שפרעם. בהמשך חזרו לכביש 781, נסעו בניגוד לכיוון התנועה, גרמו לנהגים אחרים לסטות מנתיב נסיעתם בעוד הם עוקפים רכבים אחרים שנסעו באותו נתיב נסיעה, הגיעו הנאשמים לצומת הפונה ימינה ל כביש 70 ועקפו רכבים שעמדו באור אדום מהצד השמאלי, תוך שהם עולים על קו הפרדה, המשיכו במנוסה בכביש 70 בנסיעה פרועה בעוד השוטרים נוסעים אחריהם וכורזים להם לעצור.

3. בשלב זה הצטרפה ניידת נוספת למרדף. הנאשמים נסעו בנתיב הימני למחלף סומך בעוד השוטר באחת הניידות מתקרב אליהם על מנת לגרום להם להאט את מהירות נסיעתם ולעצור. בשלב מסוים הגיעו לפיצול המוביל למחלף סומך וסיכנו את השוטרים כשסטו בחדות שמאלה לכיוון הניידת כדי לגרום להם להתרחק מהם. אז סטו הנאשמים ימינה לכיוון שמוביל למחלף סומך וכביש 79. אחת הניידות נבלמה על אי תנועה באמצע הכביש כתוצאה ממעשיהם. בהמשך פנו הנאשמים לכיוון כביש 79 קריית אתא. ניידת אחת נסעה לפני הרכב והשניה נסעה במקביל אליו כדי להביא להאטת נסיעתם של הנאשמים שהתקרבו והחלו להיצמד לניידות על מנת לברוח מהן.

4. בהגיעם סמוך לצומת אפק הנאשמים התנגשו באחת הניידות שנאלצה לבלום ונגרם נזק לניידת. מיד לאחר מכן הנאשמים הסתובבו בתוך הנתיב והחלו בנסיעה בניגוד לכיוון התנועה, ונסעו בשוליים וסיכנו רכבים ומשאיות אשר נסעו באותה עת בנתיב. כשהגיעו לצומת גיל-עם הם פנו שמאלה בירידה אף בניגוד לכיוון התנועה וגרמו למשאית שנסעה בדרך לסטות ממנה כדי למנוע תאונה. לאחר מכן המשיכו בנסיעה בניגוד לכיוון התנועה מתחת לגשר, נכנסו לכיכר מהצד הנגדי, ומשם השתלבו עם כיוון הנסיעה בכביש 781 לכיוון קריית אתא.
5. בהגיעם לרמזור הראשון בקריית אתא פנו שמאלה לכיוון טיילת לוקי כשהם עוברים את הרמזור באור אדום, ובנסיעה פראית. לאחר מספר דקות הנאשמים עלו על שטח הפרדה בנוי וחזרו בחזרה לכיוון הרמזור ואף חצו באור אדום, וחזרו לכיוון הרמזור. בהמשך פנו לכביש 781 לכיוון ששם השוטרים הציבו מחסום כתוצאה הנאשמים נאלצו לעצור והנאשם 2 יצא מהרכב והחל להימלט רגלית. טיעוני המדינה לעניין העונש
6. המדינה טענה שהמעשים מהווים אירוע אחד שמהווה תכנית עבריינית אחת. הערכים החברתיים שנפגעו על פי הטענה היו הגנה על חיי אדם ושלמות הגוף, ההגנה על שלום הציבור ובטחון, שמירה על הסדר הציבורי, הגנה על נציגי החוק ורשויות האכיפה, והגנה על רכושם של משתמשי הדרך.
7. המדינה הפנתה לפסיקה שהדגישה את החומרה היתרה הטמונה בעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תעבורה (ע"פ 1394/07 אלאסאם נ' מדינת ישראל) ונטען שאין מדובר במעשים שתוכננו מראש אלא מעשים ספונטניים, אך עובדה שהנאשם 1 יכל לעצור בכל רגע נתון וחרף זאת בחר במודע להמשיך לנהוג ולברוח מהשוטרים. נטען שהיה צפוי שייגרם נזק חמור מביצוע העבירות, ונהגים רבים היו חשופים לסיכון עת נסע הנאשם במהירות מופרזת, חצה נתיבים אחרים וגרם לנהגים אחרים לבלום ולסטות מנתיב נסיעתם.
8. נטען לגרימת נזק בפועל מביצוע העבירה וסיכון חיי המשתמשים בכביש ובטחונים ופגיעה בסדר הציבורי. באשר לסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירה הוא טען שעשה זאת על מנת שלא להיתפס לאחר שביצע עבירת תנועה. נטען שמעשיו של הנאשם מעידים על התנהלות עבריינית ומסוכנות גבוהה, זלזול בחיי אדם וזלזול בחוק והיעדר חשש ומורא מפניו.
9. באשר למדיניות המשתקפת מן הפסיקה הוזכרו המקרים הבאים:
- ת"פ 45783-07-20 מדינת ישראל נ' אבו עראף (19.5.21), נאשם שהורשע בסיכון חיי אדם ועבירות נלוות ובנסיונות הדומות למקרה הנדון, נקבע מתחם ענישה של בין 3.5 עד 7 שנות מאסר והושתו מאסר של 4 שנות מאסר בפועל ופסילה למשך 24 חודשים מיום שחרורו. הוגש ערעור ממנו חזר הנאשם בהמלצת בית המשפט העליון.
- ת"פ 14783-10-15 מדינת ישראל נ' מחמוד כבהה (26.9.16), נאשם שהורשע בעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטר, תקיפת שוטר וכן עבירות תעבורה נלוות. נקבע מתחם ענישה של בין 36 עד 60 חודשי מאסר בפועל והושתו על הנאשם 54 חודשי מאסר בפועל ופסילה למשך 15 שנים.
- ע"פ 5626/14 מרק לנקין נ' מדינת ישראל (2.8.15), המערער הורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, נהיגה בזמן פסילה ונהיגה ללא רשיון נהיגה תקף. המערער נהג ברכב בהיותו בפסילה מבלי שהיה לו רשיון בר תוקף ונגד כיוון התנועה. שוטרים קראו לו לעצור אך הוא פתח במנוסה ברחובות העיר אשדוד ונסע בצורה מסוכנת וסיכן גם הולכי רגל וחצה 5 צמתים באור אדום תוך שהוא מסכן כלי רכב שחצו את הצומת באור ירוק, נסע על שטחי הפרדה על מדרכות בניגוד לכיוון התנועה והתעלם מהוראות השוטרים שכרזו לו לעצור. המרדף הסתיים כאשר התנגש באחת מניידות המשטרה שרדפו אחריו. נקבע מתחם הולם שבין 30 עד 60 חודשי מאסר והוטלו 50 חודשי מאסר בפועל. הערעור נדחה.
- ע"פ 1925/14 סמיח אלוש נ' מדינת ישראל (8.2.15), המערער הורשע על פי הודאתו בהסדר טיעון בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, נהיגה בזמן פסילה והפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו. המערער נהג ברכב כשהוא בפסילה כשברכב ישב תושב שכם ללא היתר. כשהרכב הגיע למחסום משטרתי הוא נסע לאחור ונמלט במהירות כשהוא חוצה שני רמזורים באור אדום. במהלך מנוסתו דלקה אחריו ניידת משטרה אך הוא התעלם מכריזת השוטרים לעצור וחצה עוד מספר רמזורים באור אדום, עבר בפראות מנתיב לנתיב בין מכוניות נוסעות וגרם לנהגים לבלום על מנת למנוע תאונה. הוא חלף על פני מחסומים ודוקרנים ושוטרים שקראו לו לעצור והמשיך בנסיעה עם גלגלים מנוקבים. הוא עצר רק אחרי שגלגלי הרכב התפרקו. נקבע מתחם ענישה שבין 3 עד 6 שנות מאסר והושתו עליו 5 שנות מאסר לריצוי בפועל ופסילה למשך 5 שנים. הערעור נדחה.

10. בקשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה הוזכר שהנאשם הודה בעובדות כתב האישום וחסך זמן שיפוטי יקר. יחד עם זאת, נטען שהוא אינו סובל מלקויות כלשהן ואינו קרוב לשום סייג לאחריות פלילית. בקשר לתסקיר נטען שאמנם עולה שהנאשם שינה את גישתו במהלך ביצוע התסקירים השונים אך המאשימה טענה שאין לקבל את המלצת שירות המבחן להטלת מאסר שירוצה בעבודות שירות כיוון שהדבר אינו מאזן כהלכה בין שיקולי עונש והרתעה לבין שיקולים אחרים. על כן המדינה ביקשה שייקבע מתחם ענישה הולם של בין 3 ל-6 שנות מאסר וכי יש להטיל על הנאשם עונש בשליש התחתון של המתחם יחד עם ענישה נלווית הכוללת מאסר על תנאי ארוך, קנס כספי משמעותי ופסילה מלהחזיק רישיון לתקופה ארוכה החל משחרורו ופסילה על תנאי. טענות ההגנה לעניין העונש

11. הסניגורית טענה שמדובר בנאשם שהודה בהזדמנות הראשונה וחסך מזמנו היקר של בית המשפט, נטען שהתנהלות הנאשם 1 אינה חמורה ממעשיו של הנאשם 2 על אף השוני בתפקידיהם בעבירות שיוחסו להם. נטען שנכון שנאשם 1 הוא שנהג באופן פיזי אבל לשניהם היתה אותה החלטה לגבי התנהגות המתוארת בכתב האישום. כך נטען שכפי שהוטלו על נאשם 2 עבודות שירות מבלי שהמאשימה ערערה על כך, יש להטיל גם על הנאשם 1 עונש דומה. נטען עוד שככל שבית המשפט ימצא לנכון להטיל עונש של מאסר בפועל שלא ניתן לרצות בעבודות שירות יש מקום לסטות ממתחם הענישה לאור שיקולי שיקום. נטען שעל פי התסקיר האחרון הנאשם לוקח אחריות על מעשיו ומצליח להביט עליהם בביקורת עצמית. נטען שמדובר באדם שמגלה הבנה עמוקה ומשתף פעולה עם מטפלו ונטען שיש מקום לקבל את המלצת שירות המבחן.

12. כמו כן נטען שבסופו של דבר על אף חומרת העבירות, לא נפגעו אנשים בפועל והסיכון לחיי אדם בנתיב תחבורה היה מינורי והתבטא למעשה בפגיעה ברכב כפי שתואר בכתב האישום המתוקן. נטען שעל כן לא קיימת הצדקה לאמץ את מתחם הענישה שהוצע על ידי המדינה. נטען שבמישור האישי שהנאשם התגרש מאשתו הראשונה להם שלושה ילדים שסמוכים על שולחנו והוא משלם להם כל חודש מזונות של כ-3,000 ₪. נטען שריצוי מאסר בפועל יפגע בילדים הן ברמה הכלכלית והן במישור הנפשי. כמו כן הוזכר שכיום הנאשם נשוי ואשתו צפויה ללדת בחודשים הקרובים, כך שתהיה השפעה קשה גם עליה ועל התינוק שיוולד.

13. הסניגורית הפנתה למקרים הבאים:
- ת"פ 58725-08-18 מדינת ישראל נ' מיכאל כהן (2.3.22), שם נאשם הורשע בסיכון חיי אדם בנתיב תחבורה ועבירות נוספות (והיה בעל עבר פלילי שהתיישן). באותו מקרה היה מדובר במעידה חד פעמית שנבעה ממצוקה ולא גרמה נזק משמעותי, ושירות המבחן המליץ על עבודות שירות. בית המשפט אימץ את ההמלצה והשית עליו 9 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות. באותו מקרה הנאשם נהג באופנוע מבלי שהיה לו רישיון נהיגה תקף, לא הבחין במחסום אך לאחר מכן ברח משוטרים והתעלם מקריאותיהם לעצור, ובהמשך התנהל מרדף אחריו עד שנתקע במעקה בטיחות, התהפך ונעצר.

- ת"פ 13009-03-22 מדינת ישראל נ' יוחאי בן אבו (11.9.23), באותו מקרה הנאשם הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, ונהיגה בזמן פסילה, כאשר הוא ברח משוטר בעת שהתבקש לעצור לבדיקת ינשוף, והתנהל אחריו מרדף שבסופו נעצר. שם החליט בית המשפט לאמץ את המלצת שירות המבחן לגזור על הנאשם ענישה שיקומית בדרך של עבודות שירות והוא נידון ל-7 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות.

- ת"פ 37952-01-14 מדינת ישראל נ' מחמוד אלחמידי (3.5.2018), בגין עבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה ועבירות נוספות הוטלו 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, כאשר נקבע שיש מקום לסטות ממתחם הענישה לצרכי שיקום. באותו מקרה נקבע מתחם ענישה של 30 ל-60 חודשי מאסר בפועל. עמדת הנאשם לעניין העונש

14. הנאשם הביע חרטה על מעשיו ואמר שלא יחזור עליהם בשנית, וביקש שלא להיכנס לכלא בגלל ילדיו ועל מנת שיוכל לתת להם תנאי חיים ראויים.

תסקירי שירות המבחן

15. בוצעו 3 תסקירים בעניינו של הנאשם: בתסקיר הראשון מיום 27.6.23 תואר שהוא בן 34, נשוי ואב ל-3 ילדים, מתגורר ב... ואינו עובד בשל תנאי מעצרו. משפחתו תוארה כנורמטיבית. הנאשם למד 12 שנות לימוד וטרם מעצרו עסק בתחומים שונים כגון מורה בבית ספר ללימודי קוראן, והעברת חוגים בתחום לימודי הדת. באותו זמן לא הודה במיוחס לו בכתב האישום ולא קיבל אחריות מלאה על מעשיו. באותו שלב נמנע שירות המבחן ממתן המלצה טיפולית בעניינו.

16. בתסקיר המשך מיום 7.12.23 כבר הודה במיוחס לו בכתב האישום והתחרט על ביצוע העבירות. שירות המבחן התרשם שחל שינוי באופן ההתמקמות והתקשורת של הנאשם מול השירות והוא הופנה לקבוצה טיפולית. באותו שלב התבקשה דחיית הדיון לצורך מיצוי בדיקה וניסיון טיפולי.

17. בתסקיר אחרון מיום 9.4.24 תואר שהוא המשיך בהשתלבות בקבוצה אך הגיע לשני מפגשים טרם פרוץ המלחמה ואז הם הופסקו, והתחדשו ביום 1.12.23 שאז התקיימו 15 מפגשים שמתוכם נעדר משלושה. צוין שתחילה הוא ניסה להתמקם כמנחה בקבוצה ומטפל באנשים באמצעות הדת, אך עם הזמן עבר להתבוננות עצמית. תואר שנערכו עוד שתי פגישות פרטניות עם נציגי השירות, ותואר עוד ששוב הוא הודה במיוחס לו בכתב האישום. שירות המבחן התרשם שהוא מקבל אחריות ומכיר בהתנהגותו הפזיזה והפוגענית, אך יחד עם זאת ניכר שהיה עוד זקוק להרחיב בהתמודדות עם קשייו. שירות המבחן העריך שהמוטיבציה היום לטיפול התגברה ונראה שיש מוטיבציה ברמה ראשונית. תואר שהוא עוד זקוק להמשך הליך טיפולי. בסופו של עניין, לאור שיתוף הפעולה של הנאשם המליץ שירות המבחן על המשך ההליך שיקומי, של העמדה לצו מבחן משך שנה, ובנוסף לענישה הרתעתית של הטלת עבודות שירות.

דין

18. הנאשם 1 יליד 1989 והוא כבן 34. לחובתו הרשעה מתאריך 12.12.22 בעבירות תכנון ובנייה ולחובתו עבר תעבורתי הכולל 3 הרשעות. הנאשם 1 נעצר ביום 24.4.22 ושהה במעצר עד ליום 3.7.22, אז הורה בית המשפט על מעצרו בפיקוח אלקטרוני. בסך הכל הוא שהה במעצר כ-70 ימים.
19. נפגעו הערכים החברתיים המוגנים של שמירה על שלום הציבור ושמירה על שלומם של המשתמשים בדרכים. על פי התיאור שעולה מכתב האישום המתוקן, מדובר בפגיעה משמעותית יחסית בערכים המוגנים. אין מדובר במעשה מתוכנן אלא תגובה ספונטנית; עם זאת, הנאשם היה צריך להיות מודע לפסול במעשיו ואין ספק שיכל להיגרם נזק משמעותי ביותר כתוצאה מהם. הנאשם לא קרוב לשום סייג לאחריות פלילית.
20. מתוך האמור ומתוך מדיניות הענישה הנני קובע שמתחם הענישה ההולם נמצא בין 30 ל-60 חודשי מאסר בפועל.
21. באשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, לטובת הנאשם יצוינו הודאתו שמסמלת קבלת אחריות, וכן קבלת האחריות שביטא בפני שירות המבחן. כמו כן אין ספק שהשמתו במאסר תשפיע לרעה על משפחתו.
22. באשר לשאלה אם להעדיף נתיב שיקומי על פני נתיב עונשי הגעתי למסקנה שיש לקבל את המלצת שירות המבחן כאשר עולה מהתסקיר כי קיים סיכוי ממשי שהנאשם ישתקם. הנאשם אמנם נמצא בשלב ראשוני אך יהיה ניתן לעמוד על התקדמותו במהלך תקופת המבחן שתיקבע.
23. אשר על כן, הנני מטיל עונשים כדלקמן:
- א. 9 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות בהתאם להמלצת הממונה.
- ב. 12 חודשי מאסר על תנאי משך 3 שנים מיום שחרורו, כאשר התנאי יופעל במידה והנאשם 1 יבצע עבירה בה הורשע, או עבירות אלימות מסוג פשע.
- ג. קנס בסך 5,000 ₪ לתשלום עד יום 31.12.2024.
- ד. צו מבחן למשך 12 חודשים, כאשר הוסבר לנאשם את מהות המבחן. זכות ערעור בתוך 45 ימים.
- ניתן היום, כ' אלול תשפ"ד, 23 ספטמבר 2024, במעמד עו"ד מיכאל יפרח (פמ"ח), ב"כ הנאשם והנאשם עצמו